

BOSNA I HERCEGOVINA

Brčko distrikt BiH

SKUPŠTINA

ZAKONODAVNO POVJERENSTVO

ZAKONODAVNA KOMISIJA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Брчко дистрикт БиХ

СКУПШТИНА

ЗАКОНОДАВНА КОМИСИЈА

Mladena Maglova 2, 76100 Brčko distrikt BiH, telefon i faks: 049/215-516

Младена Маглова 2, 76100 Брчко дистрикт БиХ, тел. и факс: 049/215-516

На основу члана 8 Закона о Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ бројеви 1/00 и 17/04) и Одлуке о давању овлашћења Законодавној комисији Скупштине Брчко дистрикта БиХ, број: 01-02-218/17 од 13. септембра 2017. године („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 35/17), Законодавна комисија Скупштине Брчко дистрикта БиХ на 75. сједници одржаној 7. фебруара 2024. године утврдила је пречишћени текст Закона о заштити животне средине („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 24/04) са измјенама и допунама Закона о заштити животне средине („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ бројеви 1/05, 19/07 и 9/09).

Број: 01.3-02-518/24

Брчко, 7. фебруара 2024. године

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ
ЗАКОНОДАВНЕ КОМИСИЈЕ
Љубиша Лукић

ЗАКОН
О ЗАШТИТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
(ПРЕЧИШЋЕНИ ТЕКСТ)

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Циљеви закона

Члан 1

Овим законом уређују се:

- очување, заштита, обнова и побољшање еколошког квалитета и капацитета животне средине, као и квалитет живота;
- мјере и услови за управљање, очување и рационално коришћење природних ресурса;
- оквир правних мјера и институција за очување, заштиту и побољшање заштите животне средине;
- финансирање активности везаних за животну средину;

- послови и задаци Дистрикта предвиђени законом и подзаконским актима, те обавезе Дистрикта.

Циљ овог закона је:

- смањено коришћење, спречавање оптерећивања и загађивања животне средине, спречавање нарушавања, као и побољшање и обнова оштећене животне средине;
- заштита људског здравља и побољшање услова животне средине за квалитет живота;
- очување и заштиту природних ресурса, рационално коришћење ресурса и такав начин привреде којим се обезбјеђује обнова ресурса;
- усклађеност других интереса Дистрикта са захтјевима за заштиту животне средине;
- међународна сарадња у заштити животне средине;
- иницијативе од стране јавности и учешће јавности у дјелатностима чији је циљ заштита животне средине;
- координисање привреде и интегрисање социјалног и економског развоја у складу са захтјевима заштите околине и
- успостава и развој институција за заштиту и очување околине.

Члан 2

Одредбе овог закона односе се на:

- све елементе животне средине (ваздух, воду, земљиште, биљни и животињски свијет, предјеле, изграђену животну средину);
- све видове активности чија је сврха коришћење и оптерећивање природних ресурса, односно дјелују на животну средину тако да представљају опасност од загађивања околине, загађују животну средину, или имају утицај на животну средину (попут буке, вибрација, радијације, нуклеарне радијације, отпада, итд.)

Овим законом утврђују се права и одговорности правних и физичких лица која обављају активности утврђене овим законом.

Овим законом утврђују се задаци из области животне средине који потичу из међународних конвенција, уколико се одредбама међународних конвенција не налаже другачије.

Члан 3

Свако лице има право на здраву и еколошки прихватљиву животну средину као основно уставно право.

Свако људско биће има право на живот у животној средини која је погодна за здравље и благостање. Стога је лична и колективна обавеза да се заштити и побољша животна средина за добробит садашњих и будућих генерација.

II. ДЕФИНИЦИЈЕ

Члан 4

У смислу овог закона, сљедећи изрази значе:

- «најбоље расположиве технологије» - најефектнији и најнапреднији степен развоја технологија и њиховог начина рада који указује на практичну погодност

примјена одређених технологија (за обезбјеђење граничних вриједности емисија) у циљу спречавања и тамо гдје то није изводљиво, смањења емисија у животну средину у цјелини;

- «граничне вриједности емисија» - прописом одређен ниво концентрације појединих загађујућих материја у ваздуху;
- «дозвола» - писмена одлука којом се одобрава градња и рад неког постројења;
- «емисија» - директно или индиректно испуштање супстанци, вибрација, топлоте, мириса или буке које производи један или више извора у постројењу и испушта у ваздух, воду, земљиште;
- «животна средина» - подразумијева компоненте животне средине, одређене системе, процесе, и структуру животне средине;
- «заинтересована страна» - влада – физичко лице с пребивалиштем, односно боравиштем или правно лице са сједиштем у подручју утицаја, или подручју које ће вјероватно бити под утицајем;
- «заинтересована јавност» - јавност која је под утицајем или ће вјероватно бити под утицајем, или која има интерес у одлучивању везаном за заштиту животне средине било због локације пројекта или због природе датог случаја; невладине организације које промовишу заштиту животне средине и испуњавају услове;
- «загађеност» - директно или индиректно увођење (као резултат људске активности) супстанци, вибрација, топлоте, мириса, или буке у ваздух, воду, и земљиште, које могу бити штетне по здравље човјека или имовину, или квалитет живота у животној средини;
- «заштита животне средине» - све одговарајуће дјелатности и мјере чији је циљ превенција од опасности, штете или загађивања животне средине, смањење или отклањање штете која је настала, и поврат на стање прије изазване штете;
- «значајна промјена» - промјена у раду постројења која може имати значајан негативан утицај на људе и животну средину. Значајном промјеном се сматра било која промјена или проширење постројења које одговара критеријумима прописаним подзаконским актима;
- «информације о животној средини» - било која информација у писаној, визуелној, аудио, електронској или било којој материјалној форми о стању животне средине, односно о компонентама животне средине, а то су обавјештења о:
 - стању елемената животне средине, као што су ваздух и атмосфера, вода, земљиште, простор и природна подручја, биолошки диверзитет његове компоненте, укључујући генетски модификоване организме и међудјеловање ових елемената;
 - факторима, као што су супстанце, енергија, бука и радијација, дјелатности и административне мјере, споразуми о заштити животне средине, политика, законодавство, планови и програми, који утичу или постоји вјероватноћа да ће утицати на елементе животне средине у оквиру датог у алинеји 1, и анализу трошкова и корисних ефеката и друге економске анализе и претпоставке које се користе у одлучивању везаном за заштиту животне средине;
 - стању људског здравља и безбједности, животним условима, културним добрима и грађевинама, у толикој мјери у којој су или би могли бити под утицајем стања елемената животне средине или преко ових елемената под утицајем фактора, дјелатности или мјера горе наведених у алинеји 2;
- «јавност» – физичка и правна лица и њихова удружења, организације или групације;

- «компоненте животне средине» - земљиште, ваздух, вода, биосфера, као и изграђена (вјештачка) животна средина која је настала као резултат дјелатности људског фактора који је уз то и саставни дио животне средине;
- «коришћење животне средине» - дјелатност која изазива промјене у животној средини, и начин да се користи животном средином у цјелини, или неком њеном компонентом, као природним ресурсом или испуштајући супстанце, односно енергију, у животну средину или компоненту животне средине, а у оквиру прописа који уређују област заштите животне средине;
- «невладине организације које промовишу заштиту животне средине» - организације које су регистроване на подручју Брчко дистрикта;
- «несрећа већих размјера - акцидент» - појава емисије већих размјера, пожара или експлозије услед неконтролисаних промјена насталих током рада постројења које представљају озбиљну опасност по здравље људи или животну средину, непосредну или одложену, унутар или изван постројења, а која укључују једну или више опасних супстанци;
- «одговорно лице» - физичко или правно лице које руководи радом или контролише постројење, односно у оним случајевима за које је утврђено законом, лице на које је пренесено овлашћење одлучивања о техничком функционисању постројења;
- «опасност» - унутрашње својство опасних супстанци или физичка ситуација која може изазвати штету по људско здравље или животну средину;
- «опасна супстанца» - супстанца, мјешавина супстанци или препарат који одговара критеријумима који су прописани подзаконским актом, која је присутна као сировина, производ, нуспроизвод, талог или међупроизвод, укључујући и оне супстанце за које је основано очекивати да би могле настати у случају несреће;
- «оптерећивање животне средине» - емисија супстанци или енергије у животну средину;
- «пројекат» - пројектовање и извођење свих радова, и остале интервенције у природном окружењу и простору, укључујући и оне које су везане за коришћење минералних ресурса;
- «промјена у раду» - промјена у природи или функционисању или проширење постројења које би могло имати посљедице по животну средину;
- «процјена утицаја на животну средину» - идентификација, описивање и процјена (у конкретном случају), на један одговарајући начин, у односу на сваки појединачни случај и у складу с члановима овог поглавља, директан и индиректан утицај неког пројекта на сљедеће елементе и факторе:
 - људе, биљни и животињски свијет,
 - земљиште, воду, ваздух, климу и пејзаж,
 - материјална добра и културно наслеђе,
 - међудјеловање фактора наведених у подтачкама један, два и три;
- «подручје утицаја» - подручје или дио простора гдје је изазван степен утицаја на животну средину; који је дефинисан законским прописима, или који може настати као резултат коришћења животне средине;
- «постројење» - мјесто на којем се налази погон, једна или више техничких јединица у којима се врше дјелатности које могу имати негативне утицаје на животну средину или гдје су присутне опасне супстанце;
- «природни ресурс» - компонента природне животне средине, односно саставни дио природне животне средине који се може користити да би се задовољиле потребе друштва, изузимајући вјештачку животну средину;

- «ризик» - могућност појаве одређеног учинка унутар одређеног периода или у одређеним околностима;
- «стандард квалитета животне средине» - прописани захтјеви који се морају испунити у одређеном временском периоду у одређеној средини или одређеном дијелу, као што је прописано овим законом или другим законима, нпр. који се односе на квалитет ваздуха или воде;
- «складиштење» - присуство неке количине опасних супстанци ради складиштења, одлагања ради чувања на сигурном мјесту или држања на лагеру;
- «утицај на животну средину» - промјене у животној средини настале коришћењем и оптерећивањем животне средине;
- «биота» - скуп свих биолошких (живих) организама у биотичкој средини. Биотичка средина је систем у коме поред физичких и хемијских законитости владају и специфичне биолошке законитости.

III. НАЧЕЛА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Начело одрживог развоја

Члан 5

Одрживост животне средине подразумијева очување природног блага. Потребно је водити рачуна да степен потрошње обновљивих материјала, водених и енергентских ресурса, не превазилази оквире у којима природни системи могу то да надомјесте, те да степен потрошње необновљивих ресурса не превазилази оквир према којем се одрживи ресурси замјењују.

Одрживост животне средине такође подразумијева да степен загађујућих материја које се емитују не превазилази могућности ваздуха, воде и земљишта да их апсорбују и изврше прераду.

Одрживост животне средине подразумијева стално очување биолошке разноликости, људског здравља, те квалитет ваздуха, воде, и земљишта према стандардима који су увијек довољни за живот и благостање људи, као и биљног и животињског свијета.

Начело предострожности и превенције

Члан 6

Када пријети опасност од стварне и непоправљиве штете по животну средину, недостатак потпуне научне испитаности не може се користити као разлог за одгађање предузимања нужних мјера да би се спријечила даља штета по животну средину.

Коришћење природних ресурса животне средине организује се и обавља на такав начин да:

- резултира најнижим могућим степеном оптерећења и коришћења животне средине,
- спречава загађивање животне средине,
- спречава штету по животну средину.

При коришћењу природних ресурса животне средине мора се поштовати начело предострожности, тј. пажљиво управљати и економично користити компоненте животне средине; осим тога, и продуковање отпада мора се свести на најмању могућу мјеру, уз примјену рециклаже насталог отпада, односно поновног коришћења природних и вјештачких материјала.

У циљу превенције, примјењују се најбоље расположиве технологије приликом коришћења природних ресурса животне средине.

Корисник животне средине који изазива опасност по животну средину, или узрокује штету по животну средину, дужан је да одмах обустави радњу која представља опасност или узрокује штету.

Уколико је штета настала као резултат дјелатности корисника животне средине, онда је корисник дужан да отклони и поправи штету која је настала у животној средини.

Начело замјене

Члан 7

Сваку дјелатност која би могла имати штетне посљедице по животну средину потребно је замијенити другом дјелатношћу која представља знатно мањи ризик од опасности, чак и у случају да су трошкови такве дјелатности већи од вриједности које треба заштити.

Загађивање животне средине треба ограничити на извору, на начин прописан претходним ставом.

Начело интегралног приступа

Члан 8

Захтјеви за висок ниво заштите животне средине и побољшање квалитета животне средине саставни су дио политика чији су циљ развој и унапређивање животне средине, а обезбјеђују се у складу с начелом одрживог развоја.

Сврха начела интегралног приступа је спречавање или свођење на најмању могућу мјеру ризика од штете по животну средину у цјелини.

Начело интегралног приступа обухвата:

- узимање у обзир цијелог животног циклуса супстанци и производа;
- предвиђање посљедица у свим компонентама животне средине као резултата дјеловања супстанци и активности (постојећих и нових);
- свођење настанка отпада и штетног дјеловања отпада на најмању могућу мјеру;
- примјењивање општих метода за процјењивање и поређење проблема у животној средини и
- примјену свих могућих мјера у односу на посљедице, попут квалитативних циљева заштите животне средине и мјера које су усмјерене на изворе, када су у питању емисије.

Начело сарадње и подјеле одговорности

Члан 9

Крајњи циљ одрживог развоја постиже се кроз заједничку сарадњу и заједничко дјеловање свих субјеката у циљу заштите животне средине на основу подијељене одговорности, обавеза сарадње и заједничког дјеловања и односи се на све фазе постизања циљева заштите животне средине.

Спровођење циљева везаних за животну средину подстиче се преко надлежних органа Брчко дистрикта, међуентитетском сарадњом, билатералним или мултилатералним међународним споразумима о сарадњи, као и пружањем информација и подршке у вези са заштитом животне средине, а посебно у односима са сусједним земљама.

У недостатку међународних споразума, циљеви заштите животне средине других земаља који се узимају у обзир су смањење прекограничног загађивања или постојање такве опасности по животну средину, као и спречавање загађивања и изазивања штете по животну средину.

Учешће јавности и приступ информацијама

Члан 10

Питање заштите животне средине остварује се путем учешћа свих заинтересованих грађана, на одређеном нивоу. Сваки појединац и организација морају имати одговарајући приступ информацијама које се односе на животну средину, а којим располаже Дистрикт, укључујући и информације о опасним материјама и активностима у њиховим заједницама, као и могућност учешћа у процесу доношења одлука.

Надлежна одјељена Владе која доносе прописе и која се баве питањем заштите животне средине дужна су да подстичу развој свијести јавности, као и да подстичу учешће јавности у поступку доношења прописа и у одлучивању, омогућавајући доступност информација широј јавности.

Мора се обезбиједити учешће јавности у управном и судском поступку.

Начело »загађивач плаћа«

Члан 11

Загађивач плаћа трошкове контроле и превенције од загађења, без обзира да ли су трошкови резултат наметања обавезе због емисија загађења, или одговарајући економски механизам, или обавеза произашла из прописа о смањивању загађености животне средине.

Корисник животне средине је одговоран за све дјелатности које имају утицаја на животну средину.

IV. ЗАШТИТА КОМПОНЕНТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Интегрисана заштита компоненти животне средине

Члан 12

Компоненте животне средине морају бити заштићене појединачно и у склопу осталих компоненти животне средине, узевши у обзир њихове међузависне односе. У складу с тим утврђује се и начин оптерећивања и коришћења компоненти животне средине.

Заштита компоненти животне средине подразумева заштиту квалитета, квантитета и њихових залиха, као и очување природних процеса унутар компоненти и њихове природне равнотеже.

Свеобухватним правилима уређују се посебне области заштите и очувања компоненти животне средине и заштите од утицаја који представљају опасност по животну средину, која се доносе у оквиру посебних законских прописа.

Заштита земљишта

Члан 13

Заштита земљишта обухвата површину и исподповршинске слојеве земљишта, формације стијена и минерала као и њихове природне и прелазне облике и процесе.

Заштита земљишта обухвата заштиту продуктивности, структуре, равнотеже воде и ваздуха, те биоте земљишта.

На површини земљишта или испод површине могу се вршити такве врсте дјелатности и одлагати такве врсте материја које не загађују или не оштећују квантитет, квалитет, материјалне процесе земљишта и компоненте животне средине.

У току, као и прије спровођења пројеката (изградње, експлоатисања руда, итд.), морају се обезбиједити адекватно раздвајање и заштита површинског земљишта, као и коришћење тог земљишта као пољопривредног земљишта.

Корисник таквог подручја ће обезбиједити обнову тог подручја према утврђеном плану, односно развој, након завршетка дјелатности које укључују коришћење земљишта, а тамо гдје постоје услови за то и поновни развој - чак и раније у току самог коришћења природних ресурса животне средине уколико се то захтијева законским прописима или одлуком надлежног одјељења.

Заштита вода

Члан 14

Заштита вода обухвата заштиту изворишта, површинских и подземних вода и залиха; регулисање квалитета и квантитета воде; заштиту корита; обалних подручја копнених вода и аквасфера.

Природан проток, структура протока, услови протока, корито, обална подручја могу се мијењати само уз обезбјеђивање очувања природне равнотеже водених еко-система и њиховог функционисања.

Услови за екстракцију и коришћење воде прописују се за сваку врсту водених ресурса у складу са условима тог подручја према утврђеним стандардима за коришћење. Посебним прописима утврђује се редослијед за испуњавање захтјева у вези с водама.

Воде се могу користити и оптерећивати, а отпадне воде и канализација могу се испуштати у воде – уз примјену одговарајућег третмана – на начин који не представља опасност за природне процесе или за обнову квалитета и квантитета воде.

Екстракција и поврат отпадних вода у воде, као и пренос вода, врше се на начин који не утиче неповољно на резерве, квалитет и биоту вода из којих се врши снабдијевање или у које се врши поврат, и који не представља опасност за њихово самопречишћавање.

Планирање заштите вода, заштита вода, заштита вода и водених еко-система, организација заштите вода, надзор, учешће јавности и финансирање заштите вода прописани су посебним Законом о заштити вода.

Заштита ваздуха

Члан 15

Заштита ваздуха обухвата заштиту атмосфере у цијелости, са свим њеним процесима, те њене структуре и климатских обиљежја.

Ваздух мора бити заштићен од оптерећења било које врсте вјештачких утицаја, која се врше на ваздух или на друге компоненте животне средине путем трансмисија радиоактивних, течних, гасовитих или чврстих материја, уколико постоји опасност да ће штетно утицати на квалитет ваздуха или се штетно одразити на људско здравље.

Када се планира увођење дјелатности и успостава постројења, као и производња и коришћење производа, потребно је предузети потребне мјере како би степен загађујућих материја ваздуха био сведен на најмању могућу мјеру.

Планирање заштите ваздуха, извори емисија, заштита ваздуха, надзор, учешће јавности и финансирање заштите ваздуха прописани су посебним Законом о заштити ваздуха.

Заштита биосфере

Члан 16

Заштита биосфере обухвата заштиту живих организама, њихових заједница и станишта – узевши у обзир и заштиту природних процеса унутар њихових станишта – узевши у обзир и заштиту природних процеса унутар њихових станишта и природне равнотеже, уз обезбјеђивање одрживости еко-система.

Коришћење биосфере може да се врши на начин који не нарушава природне процесе и услове биодиверзитета, нити представља опасност за њену одрживост.

Очување изграђене животне средине

Члан 17

Просторним плановима одређују се зоне изградње на одређеним локацијама у одређеном подручју зависно од степена оптерећења животне средине и сврхе изградње унутар одређених дјелова на одређеним локацијама.

Обављање одређених дјелатности у појединим зонама гдје постоји заштитна удаљеност или подручје, може бити дозвољено на начин утврђен посебним законским прописима у складу с природом оптерећивања животне средине, уколико су испоштовани одређени прописи о заштити животне средине.

Зелене површине, као и појас заштитних зона унутар Дистрикта, уређују се посебним законским прописима.

Опасне супстанце и технологије

Члан 18

Заштита од штетних утицаја опасних супстанци обухвата употребу свих природних и вјештачких супстанци које користе, производе или дистрибуишу корисници животне средине у току спровођења дјелатности, а које су по свом квантитету или квалитету, експлозивне, запаљиве, радиоактивне, токсичне, исушиве, подложне корозији, изазивају инфекцију, еко-токсичне, мутагене, канцерогене, или иритирајуће, или које могу изазвати такав утицај у контакту са другим супстанцама.

Када се управља опасним супстанцама или у току употребе – укључујући и експлоатацију, односно екстракцију, складиштење, транспорт, производњу, израду и примјену, или када се примјењују опасне технологије, морају се предузети све потребне заштитне и безбједносне мјере којима се ризик од опасности по животну средину своди на најнижи степен или се сасвим елиминише могућност таквих опасности, како је то утврђено законским прописима.

Када се примјењују технологије које могу представљати опасност од штете по животну средину, мора се одредити заштитна област или раздаљина сходно природи извора опасности како би се умањио ризик од опасности по животну средину.

Отпад

Члан 19

Заштита од штетног утицаја отпада на животну средину обухвата третирање свих врста супстанци и производа – укључујући амбалажу и материјал за паковање тих супстанци, односно све врсте производа који се одлажу или за које се планира да ће бити одложени.

Ималац отпада је дужан да предузме адекватне мјере за управљање отпадом и обезбиједи основне мјере у циљу спречавања стварања отпада, рециклирања и третирања отпада за поновну употребу, екстракцију сировина и могуће енергије, те нешкодљиво одлагање.

Планирање управљања отпадом, дозволе за управљање отпадом, надзор над управљањем отпадом, дјелатности и одговорности управљања отпадом, прекогранично кретање отпада и накнаде штета прописани су посебним Законом о управљању отпадом.

Бука и вибрација

Члан 20

Заштита животне средине од буке и вибрације обухвата све врсте заштите од вјештачки произведених емисија енергије које изазивају штетне посљедице по здравље.

У оквиру заштите од буке, потребно је примјењивати техничке и организационе методе који подстичу:

- смањивање стварања емисија буке, или вибрација, односно извора који стварају буку или вибрације;
- смањивање оптерећења, односно спречавање повећавања оптерећења буком или вибрацијама;
- накнадну заштиту у оним срединама које су под сталним оптерећењем изнад утврђених стандарда.

Радијација

Члан 21

Заштита од штетних утицаја радијације по животну средину обухвата заштиту од вјештачке и природно произведене јонизације и термалне радијације.

V. ИНФОРМИСАЊЕ И ЕДУКАЦИЈА У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Систем информисања о животној средини и прикупљање информација

Члан 22

Влада Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту „Влада“) је обавезна да подзаконским актом успостави систем информисања о животној средини и омогући спровођење мониторинга стања животне средине, као и активности мјерења, прикупљања, обраде и евидентирања података о коришћењу и оптерећењу.

Систем информисања се успоставља и организује на основу територијалне густине насељености и на начин:

- да је могуће утврдити квантитативне и квалитативне промјене стања животне средине које су настале као резултат коришћења, и поредити их на међународном нивоу, на начин да се процјењују заједно са социјалним и економским подацима, као и са аспекта утицаја на здравље становништва;
- да узроци утицаја на животну средину морају бити утврђени са задовољавајућом тачношћу, укључујући и детаљне приказе који су потребни за одређивање узрочно – посљедничне везе у односу на штету;
- да се што је могуће прије може предвидјети опасност по животну средину;
- да се могу предузимати мјере предвиђене прописима и друге мјере од стране надлежних одјељења Владе;
- да се користи у сврху планирања.

Члан 23

Корисници животне средине су дужни да врше мјерење оптерећења и коришћења животне средине насталих као резултат њихових дјелатности на начин утврђен овим законом, односно да их потврде и евидентирају у складу с прописаним техничким могућностима, те омогуће приступ подацима надлежном одјељењу Владе (у даљем тексту: надлежно одјељење).

Упис података о животној средини у друге регистре

Члан 24

Обим и врста сталне штете по животну средину, утврђено одлуком надлежног одјељења или суда уписују се у катастар некретнина, бришу се уколико институција Брчко дистрикта надлежна за оцјену законитости донесе поводом правног лијека супротну одлуку.

Ако је одлуком суда утврђена одговорност за учињену штету, таква одлука се по службеној дужности доставља надлежном одјељењу и катастру некретнина.

На основу захтјева власника непокретности, одлуком надлежног одјељења или одлуком суда утврђује се престанак или смањење степена природне загађености животне средине. Одлука се по службеној дужности доставља катастру некретнина ради брисања извршеног уписа.

Истраживање у области заштите животне средине и технички развој

Члан 25

Извршавање обавеза које се односе на заштиту животне средине унапређује се кроз развој науке и технологије, организацију научног истраживања и техничког развоја, објављивање налаза, као и практичне примјене домаћих и међународних истраживачких радова.

Студија усмјерена на истраживање стања животне средине и развоја заштите животне средине предмет је приоритетне подршке.

Едукација, обука и култура у сфери заштите животне средине

Члан 26

Сваки грађанин има право да стиче и унапређује сазнања о животној средини.

Ширење и унапређивање сазнања о животној средини примарне су обавезе надлежног одјељења.

У току испуњавања обавезе надлежно одјељење у сфери заштите животне средине дужно је да сарађује са осталим одјељењима, а у циљу обезбјеђивања стручне едукације о животној средини и да настави са унапређивањем знања на трајној основи.

Члан 27

Надлежно одјељење је дужно да изврши обавезе из претходног става, у сарадњи са удружењима за заштиту животне средине и невладиним организацијама које ангажују јавност у заштити животне средине.

Надлежно одјељење је дужно да пружи подршку образовним институцијама, вјерским заједницама, научним институцијама, стручним организацијама и удружењима како би

могли дјелотворније спроводити своје образовне активности и уколико је потребно, додијелити расположива финансијска средства.

Регистар постројења и загађивача

Члан 28

Надлежно одјељење води регистар постројења и загађивача.

Регистар садржи сљедеће податке о дјелатностима и постројењима која угрожавају или могу да угрозе животну средину:

- име одговорног лица и адресу локације постројења;
- кратак опис активности и техничког процеса;
- релевантне податке који се тичу емисија, опасних супстанци присутних у постројењу, продуковања отпада, коришћења ресурса и енергије;
- податке који се односе на издавање дозвола, промјена и сл.;
- податке о контроли, релевантним резултатима и предузетим мјерама.

Активно пружање информација о заштити животне средине

Члан 29

Надлежно одјељење је обавезно да даје информације о животној средини прописане подзаконским актима на транспарентан начин користећи публикације у штампаној и електронској форми које су лако доступне јавности као и да користи средства јавног информисања.

У случају непосредне опасности по људско здравље или животну средину, без обзира да ли је она проузрокована дјелатностима човјека или природним узроцима, шеф надлежног одјељења ће представницима јавности која би могла бити угрожена, одмах доставити све податке које посједује одјељење и који би могли омогућити јавности предузимање мјера за спречавање или смањење штете која произлази из одређене опасности.

VI. УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ И ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Члан 30

Одредбама овог закона даје се могућност приступа јавности информацијама, могућност учествовања у одлучивању и могућност приступа правди по питањима везаним за заштиту животне средине без обзира на држављанство, националност или мјесто пребивалишта, а за правна лица без обзира на пребивалиште. Орган пред којим се води поступак, у којем учествује лице ради заштите својих права прописаних овим законом, дужан је да обезбиједи да лице не буде кажњено, гоњено или узнемиравано на било који начин због учешћа у поступку.

Парнични, кривични и прекршајни поступак или поступак везан за радне односе покренут ради накнаде штете, кажњавања, гоњења или узнемиравања лица која су остварила своје право на учешће јавности сматра се незаконитим.

Едукација и кадровско јачање

Члан 31

Надлежно одјељење израђује годишње образовне планове у области заштите животне средине и поступа у складу с њима. Образовним плановима за заштиту животне средине унапређују се образовање и свијест јавности о заштити животне средине у наставном и ваннаставном програму.

Образовни планови садрже податке о томе како се долази до приступа информацијама, како се учествује у одлучивању и како се долази до приступа правди по питањима заштите животне средине.

Надлежно одјељење организује редовну обуку невладиних организација које се баве питањима заштите животне средине.

Приступ информацијама о животној средини

Члан 32

Надлежно одјељење мора обезбиједити да информације о животној средини учини доступним јавности, као и копије документације која садржи такве информације.

Захтјев за приступ информацијама о животној средини мора бити у писаној форми. Уз захтјев се не морају навести разлози за тражење информације.

Одговор на захтјев мора бити у писаној форми, осим:

- ако је оправдано да надлежно одјељење достави тражене информације у другој форми, с тим да постоји обавеза надлежног одјељења да образложи разлог због којег се информација доставља у другој форми или
- уколико је информација доступна јавности у другој форми.

Информација о животној средини ће бити стављена на располагање најкасније у року од 15 дана од дана подношења захтјева за давање информација.

Члан 33

Захтјев за давање информација о животној средини биће одбијен:

- уколико надлежно одјељење не посједује тражене информације о животној средини;
- уколико се захтјев односи на информације чији садржај није припремљен, или се односи на информацију која се тиче унутрашњих односа Дистрикта, а такве информације су изузете од давања неком другом;
- уколико је информација већ адекватно дата представницима невладиних организација и штампе. У таквим случајевима, надлежно одјељење ће дати упутства подносиоцу захтјева гдје може добити потребне информације.

Захтјев за приступ информацијама о животној средини може бити одбијен уколико би објављивање датих информација имало штетан утицај на:

- међународне односе, одбрану или општу безбједност;

- ток правде, право лица на законито суђење и могућност органа да спроведу кривичну или другу истрагу;
- повјерљивост информација које се тичу трговине и индустрије, гдје је таква повјерљивост заштићена законом како би се заштитили легитимни економски интереси. У овом оквиру, информације о емисијама које су битне за заштиту животне средине не смију се откривати;
- права интелектуалне својине;
- повјерљивост личних података или документе који се односе на физичка лица у случају да та лица нису дала сагласност за откривање датих информација јавности гдје је та повјерљивост предвиђена законом;
- интерес трећег лица које је обезбиједило тражене информације а да на то није било обавезно и уколико то лице не да сагласност са откривањем датог материјала;
- животну средину на коју се информације односе, као што су мјеста узгоја ријетких врста.

Ако се одбија приступ информацијама које се односе на животну средину, основ за одбијање ће се кратко образложити узимајући у обзир да објављивање информација није од јавног интереса.

Ако надлежно одјељење не посједује тражене информације дужно је у најкраћем року, а најкасније у року од 8 дана, да о томе обавијести подносиоца захтјева. Рок за давање информација рачуна се од дана када је подносилац захтјева поднио захтјев за приступ информацији надлежном одјељењу које је захтјев прослиједило.

Надлежно одјељење ће одобрити приступ информацији о животној средини ако се таква информација може издвојити од информација које су изузете од објављивања прописаног ставом 1 у алинеји 3 и ставом 2 овог члана.

Ако се одбије приступ информацији, надлежно одјељење ће у писаној форми обавијестити подносиоца захтјева о одбијању приступа информацији у року од осам дана од дана подношења захтјева за приступ информацији. Рок се може продужити за још осам дана због сложености информације, с тим да ће подносилац захтјева бити обавијештен о разлозима продужења.

Таксе за пружање информација

Члан 34

Надлежно одјељење може одлуком прописати таксу за давање информација.

За случајеве у којима мора да спроведе истраживање или неке друге активности на које није обавезно законом, прописаће се посебан износ таксе.

Надлежно одјељење које намјерава да уведе таксе за давање информација ставиће на увид подносиоцима захтјева ценовник са износима такси које могу бити уведене.

Учешће јавности у одлукама о посебним дјелатностима

Члан 35

Надлежно одјељење ће обезбиједити учешће јавности у:

- поступцима процјене пројеката на животну средину (поглавље IX овог закона),
- поступцима издавања еколошких дозвола за постројења која прелазе прагове прописане подзаконским актом.

Надлежно одјељење ће примијенити одредбе овог члана и на одлуке о предложеним дјелатностима које нису наведене у члану 1 и које могу имати значајан утицај на животну средину.

Надлежно одјељење може одлучити да се неће примијенити одредбе овог закона, уколико би приступ траженој информацији имао штетан утицај на одбрану земље.

Након покретања управног поступка, заинтересована јавност ће бити обавијештена путем средстава јавног информисања о сљедећем:

- предложеним активностима/дјелатностима и захтјеву за издавање еколошке дозволе коме ће бити донесена одлука, између осталог о:
- надлежном одјељењу које је одговорно за доношење одлуке,
- предвиђеном поступку, укључујући доступне информације о:
- покретању поступка,
- могућности за учешће јавности,
- времену и мјесту предвиђене јавне расправе;
- надлежним одјељењима од којих се могу добити битне информације и код којих јавност може извршити приступ битним информацијама,
- надлежном одјељењу коме се могу поднијети примједбе и питања као и временски рок за подношење примједби или питања, и
- о стању животне средине,
- чињенице да је дата дјелатност ентитета или прекограничном поступку процјене утицаја на животну средину.

Заинтересована јавност ће бити обавијештена прије о времену почетка поступка извођења доказа. Обавјештење ће садржати упозорење да се у року од 30 дана обавјештавања морају поднијети докази и чињенице које се тичу датог случаја.

Надлежно одјељење, гдје је то могуће, подстицаће подносиоце захтјева за издавање еколошке дозволе прије него што тај захтјев поднесе.

Информације које се дају по захтјеву

Члан 36

У покренутих поступцима, надлежно одјељење ће на захтјев заинтересоване јавности, у најкраћем временском року, омогућити бесплатан увид у све информације које су битне за доношење одлуке, тј. информације које су доступне у вријеме поступка учешћа јавности, што не утиче на право да се одбије објављивање одређених информација. Ове тражене информације ће садржавати сљедеће:

- опис локације, физичких и техничких карактеристика предложене активности/дјелатности укључујући и процјену очекиваних резидијума/талога и емисија;
- опис значајних утицаја предложене дјелатности на животну средину;
- опис мјера које су предвиђене за спречавање или смањење тих утицаја укључујући основна алтернативна рјешења која су проучили подносиоци захтјева и

- основне извјештаје и стручна мишљења које је припремило надлежно одјељење.

Заинтересована јавност може, у року од 30 дана од дана добијања информација из става 1 овог члана, у писаној форми поднијети примједбе, информације, анализе или мишљења које сматра битним за дату дјелатност. У случају изузетно сложених питања, надлежно одјељење може на захтјев заинтересоване јавности да продужи овај рок за још 30 дана.

Надлежно одјељење ће обезбиједити да јавност буде обавијештена о одлуци одмах након доношења, на начин да ће обезбиједити да текст одлуке буде објављен, као и разлози на којима се она заснива.

Приступ правди

Члан 37

Свако лице које сматра да његов захтјев за давање информација није разматран, да је неосновано одбијен, да на њега није у потпуности или правилно одговорено, има право подношења жалбе Апелационој комисији Владе Брчко дистрикта.

VII. НАДЛЕЖНОСТИ

Надлежности Скупштине Брчко дистрикта у области заштите животне средине

Члан 38

Скупштина Брчко дистрикта у области заштите животне средине надлежна је:

- да спроводи интересе заштите животне средине доношењем закона;
- да усваја стратегију заштите животне средине и друге планове неопходне за очување интереса заштите животне средине, и процјењује њихово извршавање сваке двије године на основу извјештаја градоначелника, претходно одобреног од Владе, о стању животне средине;
- да одобрава средства за остваривање циљева везаних за животну средину, као и
- да контролише коришћење тих средстава.

Надлежност Владе у области заштите животне средине

Члан 39

Влада у области заштите животне средине надлежна је:

- да извршава законе, друге прописе и опште акте из ове области;

- да доноси правилнике, упутства, одлуке и друге акте за извршавање закона из области заштите животне средине;
- да предлаже Скупштини Брчко дистрикта БиХ стратегију заштите животне средине и подноси Скупштини извјештај о стању животне средине. При изради других планова и програма, као и при успостављању развојних циљева Дистрикта, дужан је да примијени/угради стандарде који се односе на заштиту животне средине, те да промовише побољшање стања животне средине;
- за остваривање права и извршавање обавеза произашлих из међународних споразума из области животне средине, као и за имплементацију међуентитетских тијела;
- да промовише производњу на еколошки прихватљив начин, и у том погледу испуњава захтјеве који се односе на заштиту животне средине, те унапређује примјену технологија и постројења који су прихватљиви за животну средину.

У случају ванредних догађаја који могу изазвати нарочито штетне посљедице по животну средину, Влада је надлежна да уклони посљедице штете настале по животну средину и надокнади трошкове проузроковане настанком штете.

Савјетодавно вијеће за заштиту животне средине Брчко дистрикта

Члан 40

У циљу остваривања шире друштвене, научне и стручне основе за заштиту животне средине, образује се Савјетодавно вијеће за заштиту животне средине (у даљем тексту: Вијеће), у циљу пружања савјета Влади и надлежном одјељењу. Вијеће образује градоначелник као посебно тијело које има консултативну и савјетодавну улогу.

Вијеће чини 5 чланова, и то из:

- удружења за заштиту животне средине,
- организација и установа које заступају стручне и економске интересе, и
- Владе Брчко дистрикта.

Вијеће заузима ставове о програмима и другим питањима везаним за заштиту животне средине и доставља их Влади и надлежном одјељењу.

Вијеће учествује у оцјењивању стратешких процјена животне средине и нацрта који служе као основа за стратешку процјену животне средине.

Надлежно одјељење доставља Вијећу своје планове који се односе на израду прописа и програма политике у оквиру својих надлежности ради заузимања ставова и давања мишљења о њима.

Градоначелник именује предсједавајућег Вијећа на годину дана. Шеф надлежног одјељења је копресједавајући Вијећа.

Надлежност одјељења у области заштите животне средине

Члан 41

Надлежно одјељење обавља сљедеће послове:

- анализира и оцјењује стање животне средине и активности заштите животне средине, као и искуства стечена у области заштите, коришћења и развоја животне средине;
- припрема законе и друге прописе и опште акте;
- учествује у изради програма и планова који се односе на коришћење природних ресурса а учествује и у изради и остваривању посебног плана за питања заштите животне средине;
- успоставља и руководи системом информисања о животној средини;
- руководи пословима у области заштите животне средине;
- обавља послове заштите животне средине, издавање еколошких дозвола у складу са одредбама овог закона и другим прописима који се односе на животну средину;
- спроводи законске обавезе по питању животне средине, као што су, мониторинг и надзор, и др.
- одређује еколошки класификациони систем супстанци, производа и технологија, и издаје дозволе за дистрибуцију и њихово коришћење;
- организује послове који имају за циљ спречавање или смањење штетних посљедица по животну средину.

Савјетник за питање заштите животне средине

Члан 42

У надлежном одјељењу се бира савјетник за питања заштите животне средине.

Савјетник за питања заштите животне средине у надлежном одјељењу је носилац активности и координира рад са другим одјељењима Владе по свим питањима из ове области.

Улога јавног тужиоца

Члан 43

У случају настанка штете или постојања опасности по животну средину јавни тужилац има право да поднесе тужбу ради забране или ограничења дјелатности.

VIII. ПЛАНИРАЊЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Систем планирања

Члан 44

У Дистрикту се доноси стратешки план заштите животне средине.

Ради планирања заштите животне средине на нивоу државе БиХ дистрикт Брчко закључује споразум са ентитетима, односно надлежним органом на нивоу Савјета министара БиХ.

О планирању уопште

Члан 45

Мјере заштите животне средине утврђене планским документима о заштити животне средине морају бити усклађене са економским, социјалним и просторним планским документима о развоју Брчко дистрикта као и осталим плановима развоја свих сектора привреде.

Сви плански документи заштите животне средине доносе се на период од десет година.

О спровођењу одређених планских докумената заштите животне средине подноси се извјештај Скупштини, која је донијела планске документе, сваке двије године.

На основу планских извјештаја Скупштина може измијенити или допунити одговарајуће планске документе (ребеланс).

Елементи планских докумената

Члан 46

Плански документи за заштиту животне средине садрже:

- субјекте планирања,
- податке о садашњем стању животне средине,
- циљеве који се морају остварити у планираном периоду,
- начела и смјернице за заштиту животне средине,
- активности и задатке које треба обавити ради остваривања планских циљева, као и редослијед остваривања планираних активности и задатака са утврђеним роковима,
- средства и методе за остваривање постављених циљева, с назначеним планираним изворима финансирања,
- назначена подручја у којима су потребни инструменти за заштиту животне средине, као и садржаје таквих инструмената.

Стратешки план Брчко дистрикта

Члан 47

Стратешки план Брчко дистрикта садржи:

- опште елементе за заштиту и управљање животном средином из члана 46 овог закона,
- стратешке документе о заштити вода, ваздуха и природе, управља отпадом и другим саставним компонентама животне средине и утицајима на животну средину, који се доносе на основу посебних закона.

Доношење стратешког плана Брчко дистрикта

Члан 48

Нацрт стратешког плана Брчко дистрикта припрема и израђује надлежно одјељење и доставља Савјетодавном вијећу, да у року од 30 дана да своје примједбе.

По истеку рока из става 1 овог члана израђени нацрт надлежно одјељење за заштиту животне средине доставља Влади.

Градоначелник у року од 30 дана доставља нацрт Скупштини Брчко дистрикта на разматрање и усвајање.

На основу усвојеног нацрта стратешког плана, Влада припрема у року од 60 дана предлог плана и доставља га Скупштини на разматрање и усвајање.

Предлог стратешког плана са образложењем доставља се Скупштини на разматрање и доношење.

Плански документи предузећа

Члан 49

Предузећа доносе програме управљања заштитом животне средине у оквиру својих потреба и интереса.

Законом ће се прописати обавеза да су одређена предузећа дужна да донесу програме управљања заштитом животне средине или друге планске документе о заштити животне средине.

Стратешка процјена

Члан 50

Приликом доношења прописа и одлука, које доноси надлежно одјељење, Влада или Скупштина Дистрикта, а које могу штетно утицати на квалитет животне средине и људско здравље, потребно је прибавити стратешку процјену утицаја на животну средину.

Стратешку процјену утицаја на животну средину израђује правно лице које има лиценцу надлежног одјељења или министарства ентитета БиХ.

Стратешку процјену утицаја на животну средину прибавља предлагач прописа или одлука из става 1 овог члана и доставља је уз нацрт прописа или одлуке њеном доносиоцу, заједно с мишљењем Савјетодавног вијећа за заштиту животне средине.

Члан 51

Стратешка процјена утицаја на животну средину садржи:

- степен до којег намјеравани пропис или одлука може позитивно или негативно да утиче на стање животне средине;
- колика би штета могла настати по животну средину, односно становништво, ако пропис, односно одлука не буде донесена;
- у којој мјери су повољни услови за увођење мјера намјераваним прописом, односно одлуком;
- колике су могућности надлежних органа да спроведу прописе, односно одлуку, која се намјерава донијети.

Стратешка процјена утицаја на животну средину доставља се Савјетодавном вијећу за питања заштите животне средине, заједно с нацртом прописа, односно одлуке.

Савјетодавно вијеће дужно је да у року од 90 дана донесе мишљење о нацрту прописа, односно одлуке и стратешкој процјени утицаја на животну средину.

Савјетодавно вијеће може захтијевати помоћ стручњака да се изврши детаљна процјена утицаја на животну средину за одређени пропис, односно одлуку.

IX. ПРОЦЈЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Циљ процјене утицаја на животну средину

Члан 52

Процјена утицаја на животну средину подразумијева утврђивање, описивање и анализу директних и индиректних утицаја неког пројекта на сљедеће елементе и факторе:

- људе, флору и фауну;
- земљиште, воду, ваздух, климу и простор;
- материјална добра и културно наслеђе;
- међудјеловање фактора наведених у алинејама један, два и три.

Члан 53

За пројекте за које је, у складу с подзаконским актом из члана 55 овог закона, неопходна процјена утицаја на животну средину, уз захтјев за издавање рјешења о одобрењу за грађење прилаже се еколошка дозвола.

Надлежни органи за процјену утицаја на животну средину

Члан 54

Одјељење надлежно за заштиту животне средине одлучује о обавези спровођења и обиму процјене утицаја пројекта на животну средину.

Кад одлучује о процјени утицаја на животну средину надлежно одјељење може да тражи мишљење међуентитетског тијела, уколико пројекат има прекогранични утицај.

Пројекти подложни процјени утицаја на животну средину

Члан 55

Подзаконским актом утврђују се пројекти за које је увијек потребна процјена утицаја на животну средину, као и пројекти подложни процјени утицаја на животну средину уколико надлежно одјељење тако одлучи доношењем рјешења о процјени.

Процјена утицаја на животну средину потребна је:

- за знатне промјене на пројектима из става 1 овог члана, за пројекте чији раст производње, употребе енергије, коришћење воде, коришћење простора, емисије или производња отпада у задњих десет година прелази 25% и
- за престанак рада постројења и рушење објеката из става 1 овог члана
- за било какву модификацију погона и постројења.

Члан 55а

Процјена утицаја на животну средину може се обављати у двије фазе:

- претходна процјена утицаја на животну средину;
- студија утицаја на животну средину.

Члан 56

Захтјев за претходну процјену утицаја на животну средину подноси се надлежном одјељењу и садржи:

- опис пројекта који садржи информације о локацији, намјени и величини пројекта;
- опис предвиђених мјера како би се спријечиле, смањиле или уколико је могуће санирале значајне неповољне посљедице;
- подаци који су потребни за идентификацију и процјену основних утицаја на животну средину;
- кратак преглед алтернатива које је дао обрађивач/подносилац захтјева за пројекат са основним разлозима због којих су дате алтернативе изабране узимајући у обзир утицај на околину;
- извод из планског акта
- нетехнички резиме.

Захтјев из става 1 овог члана с доказима, надлежно одјељење доставља заинтересованим лицима ради давања мишљења и примједби. Рок за достављање мишљења и примједби је 30 дана од дана пријема захтјева.

О претходној процјени утицаја на животну средину обавјештавају се подносилац захтјева и јавност.

Студија о утицају на животну средину

Члан 57

Надлежно одјељење, на основу претходне процјене утицаја на животну средину, доноси рјешење о изради и садржају студије о утицају на животну средину. Подзаконским актом прописују се услови и критеријуми које **су дужни** испуњавати носиоци израде студије о утицају на животну средину, који доноси Влада на предлог шефа надлежног одјељења.

Члан 58

На основу рјешења из члана 57 Закона подносилац захтјева дужан је у року од шест мјесеци од дана пријема рјешења о изради и садржају студије изградити студију код овлашћене институције и доставити је на оцјену надлежном одјељењу.

Јавна расправа

Члан 59

У поступку оцјене студије о утицају на животну средину надлежно одјељење обавјештава и позива јавност на јавну расправу о студији о утицају на животну средину.

Сугестије и примједбе јавности достављају се одјељењу надлежном за заштиту животне средине у року од тридесет (30) дана од дана обавјештавања.

Јавну расправу води представник надлежног одјељења. Стручњаци и представници заинтересованих институција могу присуствовати јавној расправи и имаће прилику да искажу своје ставове. Сва остала лица која присуствују јавној расправи имаће прилику да дају своје примједбе на начин који одреди представник надлежног одјељења.

Надлежно одјељење припрема записник с јавне расправе у року од три дана од дана њеног одржавања.

Вјероватноћа прекограничних утицаја на животну средину

Члан 60

Правила која се односе на процјену утицаја на животну средину примјењују се и у случајевима:

- када постоји вјероватноћа да ће пројекат имати значајан утицај на животну средину другог ентитета;
- када државу на то обавезују међународни уговори и на основу билатералних споразума, реципроцитета или других разлога.

Када овлашћена институција за израду студије о утицају има сазнања да ће неки пројекат вјероватно имати значајан утицај на животну средину Брчко дистрикта, израдиће посебно поглавље студије о могућим утицајима пројекта на животну средину ентитета.

Детаљи о поступцима израде студије за пројекте с могућим међуентитетским утицајем могу бити одређени споразумом између ентитета и Брчко дистрикта који се закључује уз консултацију надлежног међуентитетског тијела за заштиту животне средине.

Када овлашћена институција за израду студије има сазнања да ће неки пројекат вјероватно имати значајан утицај на животну средину друге државе израдиће посебно поглавље студије о утицају пројекта на животну средину. Надлежно одјељење ће ентитету/држави на коју може бити утицаја доставити обавјештење које садржи:

- опис пројекта с доступним информацијама о могућем прекограничном утицају,
- информације о одлуци која може бити донесена,
- рок у коме ће се држава/ентитет на које пројекат може имати утицаја, изјаснити да ли жели да учествује у поступку процјене утицаја на животну средину .

Уколико држава/ентитет која је обавијештена, искаже своју намјеру да учествује у поступку процјене утицаја на животну средину, надлежно одјељење ће прослиједити датој држави/ентитету посебно поглавље студије о утицају на животну средину и битне податке који се тичу датог поступка.

Надлежно одјељење ће омогућити учешће представника јавности из државе/ентитета на које пројекат може имати утицаја у јавној расправи. Након израде коначне студије,

надлежно одјељење ће с представницима државе на коју пројекат може имати утицаја приступити консултацијама.

Уколико се сазна за пројекат који се одвија у другој држави/ентитету који може имати значајне посљедице по животну средину на територији Брчко дистрикта, надлежно одјељење ће предузети све неопходне мјере како би обезбиједило да надлежно одјељење и јавност могу узети учешћа у процјени прекограничних утицаја на животну средину. Надлежно одјељење ће такође предузети све неопходне мјере како би обезбиједило да примједбе одјељења и јавности дођу до надлежних органа државе/другог ентитета из којих потичу прекогранични утицаји на животну средину.

Трошкове који произлазе из ставова 2-4 сносиће подносилац захтјева, док ће се трошкови који произлазе из става 5 подмирити из средстава Фонда за заштиту животне средине.

Одобравање студије о утицају на животну средину

Члан 61

Одјељење надлежно за заштиту животне средине одобрава студију о утицају на животну средину у року од 30 дана од дана добијања израђене студије.

Студија о утицају на животну средину неће се одобрити уколико се:

- утврди да би пројекат могао изазвати знатно загађивање животне средине, односно да би пројекат могао у знатној мјери угрозити животну средину;
- утврди да пројекат није у складу с планом заштите животне средине на државном и ентитетском нивоу;
- установи да пројекат није у складу с међународним обавезама државе по питању заштите животне средине.

Рјешење о одбијању захтјева за одобрење студије о утицају доставља се:

- подносиоцу захтјева,
- надлежном одјељењу,
- надлежном међуентитетском органу и осталим заинтересованим лицима.

Рјешење се објављује на начин прописан овим законом.

У случају прекограничног утицаја, надлежно одјељење просљеђује рјешење другом ентитету/држави на које пројекат може имати утицаја.

Обавјештење и јавно објављивање морају садржавати:

- садржину рјешења,
- основне разлоге на којима је рјешење засновано.

Учествовање надлежног одјељења у поступцима давања дозвола

Члан 62

Надлежно одјељење за заштиту животне средине учествује у поступку издавања одобрења за грађање за пројекте који су подложни процјени утицаја на животну средину.

Надлежно одјељење, у поступцима из става 1 овог члана, пази да ли су се околности у којима је вођен поступак процјене утицаја на животну средину промијениле и контролише да ли су испуњени услови одређени у студији о процјени утицаја на животну средину.

У року од три године након израде студије о процјени утицаја на животну средину, започети поступци издавања дозвола из става 1 овог члана морају бити завршени.

Важење студије о процјени утицаја продужиће се за наредне двије године уколико је до пропуштања рока из претходног става дошло због неажурности одјељења.

Трошкове продужења важења студије о процјени утицаја сноси орган из става 1 овог члана.

X. ИЗДАВАЊЕ ЕКОЛОШКИХ ДОЗВОЛА И СПРЕЧАВАЊЕ НЕСРЕЋА ВЕЋИХ РАЗМЈЕРА

Члан 63

Активности или постројења која угрожавају или могу угрозити животну средину или која имају или могу имати негативан утицај на животну средину стављају се под посебан режим контроле.

Контрола се спроводи путем:

- посебних обавеза и услова прописаних за ове активности или постројења;
- услова прописаних за добијање еколошке дозволе;
- документације у регистру/катастру о загађености животне средине;
- редовне инспекцијске контроле и
- санационих мјера за спречавање загађености.

Основне обавезе одговорног лица

Члан 64

Постројења морају да буду изграђена и да раде тако да:

- не угрожавају нити ометају здравље људи и не представљају несносну/претјерану сметњу за људе који живе на подручју утицаја постројења или за околину због емисија супстанци, буке, мириса, вибрација или топлоте или саобраћаја из постројења или према постројењу;
- предузму све одговарајуће превентивне мјере тако да се спријечи загађење и да се не проузрокује значајније загађење;
- избегавају продукцију отпада;
- се енергетски и природни ресурси ефикасно користе;
- се предузимају неопходне мјере за спречавање несрећа/акцидената и ограничавање њихових посљедица;

- се предузимају неопходне мјере након престанка рада постројења да би се избјегао било какав ризик од загађења и да би се локација на којој се постројење налази вратила у задовољавајуће стање, што значи да су испуњени сви стандарди квалитета животне средине који су битни за локацију постројења нарочито они који се тичу заштите земљишта и воде.

Услови дати у ставу 1 овог члана представљају општу обавезу одговорног лица коју треба испунити током изградње, рада и престанка рада постројења. Ови услови морају бити испуњени приликом доношења еколошке дозволе.

Ако не постоји посебан услов за издавање еколошке дозволе (постројење није наведено у подзаконском акту), надлежно одјељење ће приликом издавања урбанистичке сагласности/дозволе за градњу за намјеравни пројекат тражити испуњење услова прописаних ставом 1 овог члана.

Еколошка дозвола

Члан 65

Подзаконским актом, донесеним на основу овог закона, наведена су постројења која могу бити изграђена и пуштена у рад само уколико имају еколошку дозволу коју доноси надлежно одјељење, прописану чланом 67 овог закона. Подзаконским актом ће се прописати правила за доношење еколошке дозволе.

Циљ еколошке дозволе је висок ниво заштите животне средине у цјелини, преко заштите ваздуха, воде и земљишта. Уколико је посебним законом прописано доношење других дозвола за постројења, ове дозволе ће бити издате заједно са еколошком дозволом. Надлежно одјељење за издавање посебних дозвола укључује се у поступак издавања еколошке дозволе.

Еколошка дозвола се издаје и за значајне промјене у раду постројења.

Надлежно одјељење сваких пет година врши ревизију издатих еколошких дозвола.

Захтјев за издавање еколошке дозволе

Члан 66

Захтјев за издавање еколошке дозволе треба да садржи:

- име и адресу одговорног лица и адресу локације на којој се постројење налази;
- опис постројења и активности (план, технички опис рада, итд);
- опис основних и помоћних сировина, осталих супстанци и енергије која се користи или коју производи постројење;
- опис извора емисија из постројења;
- опис стања локације на којој се постројење налази;
- опис природе и количине предвиђених емисија из постројења у све дијелове животне средине (ваздух, вода, земљиште) као и идентификацију значајних утицаја на животну средину;
- опис предложених мјера, технологија и других техника за спречавање, или уколико то није могуће, смањење емисија из постројења;

- опис мјера за спречавање продукције и за поврат корисног материјала из отпада који продукује постројење;
- опис осталих мјера ради усклађивања са основним обавезама одговорног лица, посебно мјера након затварања постројења;
- опис мјера планираних за праћење емисија унутар подручја и њихов утицај;
- опис алтернативних рјешења
- нетехнички резиме.

Захтјев мора садржавати и остале доказе ради добијања дозвола прописаних посебним законима које ће бити издате заједно са еколошком дозволом.

Доказе из става 1 овог члана морају да припреме овлашћене институције, а одговорно лице ове доказе подноси уз захтјев надлежном одјељењу.

Захтјев за издавање еколошке дозволе мора бити доступан јавности ради давања мишљења.

Захтјев се објављује путем средстава јавног информисања.

Мишљење се може дати најкасније у року од 30 дана од дана његовог објављивања.

За погоне и постројења за које је надлежно одјељење утврдило потребу израде студије о утицају на животну средину, уз захтјев за издавање еколошке дозволе подноси се студија о утицају на животну средину.

Члан 67

Надлежни орган је дужан да у року од 60 дана од дана пријема захтјева изда еколошку дозволу. Дозвола посебно садржи основне обавезе одговорног лица и услове прописане законима чије одредбе се примјењују на дато постројење. Уколико ови услови нису испуњени, надлежни орган неће издати дозволу.

Еколошка дозвола садржи:

- граничне вриједности емисија за загађујуће материје које морају бити засноване на најбољим расположивим технологијама;
- услове за заштиту земљишта, ваздуха, воде, биљног и животињског свијета;
- мјере за управљање отпадом који производи постројење;
- захтјеве за праћење емисија уз одређивање методологије и учесталости мјерења;
- услове за довођење на минимум прекограничног загађења;
- мјере за услове живота у ванредним ситуацијама.

Уколико стандарди о квалитету животне средине (воде, ваздуха ...) захтијевају строжије услове од оних који се постижу примјеном најбољих расположивих технологија, додатне мјере ће се одредити ради издавања дозволе (нпр. ограничење радних сати, мање загађујућих горива, итд.).

Поновно разматрање и измјена дозвола

Члан 68

Надлежно одјељење Владе Брчко дистрикта поновно разматра и мијења еколошку дозволу:

- уколико ја загађење које ствара дато постројење толико значајно да постојеће граничне вриједности емисије прописане у дозволи морају бити размотрене или нове вриједности морају бити унесене у дозволу;
- уколико је дошло до значајних промјена у најбољим расположивим технологијама које омогућују значајно смањење емисија без већих трошкова или
- уколико безбједност одвијања рада и активности захтијева коришћење других технологија.

Надлежно одјељење може да измијени еколошку дозволу на захтјев лица које живи на подручју на којем рад постројења може имати негативан утицај.

Уколико измјене постројења ради прилагођавања условима из области заштите животне средине проузрокују потпуну промјену постројења, належао одјељење мора наложити одговорном лицу да му достави програм побољшања/прилагођавања за постројење с мјерама и временским роковима за прилагођавање постројења основним обавезама утврђеним овим законом.

Спречавање и контрола несрећа великих размјера

Члан 69

Одговорно лице постројења у којем су присутне опасне супстанце мора предузети све превентивне мјере неопходне за спречавање несрећа већих размјера и ограничити њихов утицај на људе и животну средину. Одговорно лице увијек мора предочити надлежном одјељењу, а посебно приликом инспекцијског надзора, да је предузело неопходне мјере прописане овим законом.

Прекогранични утицаји

Члан 70

Уколико рад неког постројења може да изазове значајне негативне посљедице на подручју друге државе, ентитета, или Брчко дистрикта или уколико друга држава, ентитет или Брчко дистрикт тако захтијева, захтјев за издавање еколошке дозволе биће достављен другом ентитету или Брчко дистрикту путем надлежног одјељења, а другој држави у исто вријеме када постане доступан јавности.

Уколико, у оквиру процеса издавања дозволе који се спроводи у другој држави или ентитетима надлежно одјељење прими доказе о томе да постројење може имати негативан утицај на животну средину на подручју Брчко дистрикта, надлежно одјељење ће информисати становништво које живи на том подручју и пружити могућност да изнесе своје мишљење.

Лица која живе на подручју ентитета, имају иста права да учествују у овом поступку, као и она лица која живе на подручју гдје постројење треба да се гради. Лица која живе у ентитетима и на које рад постројења може да има негативне посљедице могу имати својство странке у поступку.

Детаљне информације у вези с прекограничним утицајем рада постројења на другу државу биће одређене у билатералним споразумима склопљеним са другим државама.

Постојећа постројења

Члан 71

Правна и физичка лица која су добила одобрење за грађење и дозволу за рад без еколошке дозволе, прије ступања на снагу овог закона дужна су прибавити еколошку дозволу до 30. јуна 2009. године.

Подаци које доставља одговорно лице

Члан 72

Одговорно лице за постројења за која је издата еколошка дозвола мора редовно да обавјештава надлежно одјељење о резултатима праћења емисија и да без одлагања пријави сваку случајну или непредвиђену незгоду или акцидент који значајно утичу на животну средину и да доставља надлежном одјељењу све податке и информације потребне да би се испунили услови прописани за извјештавања на државном и међудржавном нивоу.

Информисање о несрећама

Члан 73

Одговорно лице постројења мора да обавијести надлежно одјељење Владе Брчко дистрикта за заштиту животне средине о несрећи већих размјера и достави сљедеће:

- податке о околностима несреће,
- податке о опасним супстанцама које су присутне,
- податке потребне за процјену утицаја несреће на људе и животну средину,
- хитне мјере које су предузете.

Одговорно лице мора да обавијести надлежно лице из става 1 овог члана о мјерама предвиђеним за ублажавање посљедица несреће и спречавање појаве нових.

Извјештај о процјени опасности

Члан 74

За постројења у којима су опасне супстанце присутне у прописаним количинама, одговорно лице мора да направи извјештај о стању безбједности из којег се види:

- да су политика спречавања несрећа већих размјера и систем безбједносног управљања за њено спровођење почели да се спроводе;
- да су ризици од појаве већих несрећа идентификовани и да су предузете неопходне мјере за идентификовање таквих несрећа и ограничавање њихових посљедица;

- да су одговарајућа безбједност и поузданост укључене у пројектовање, градњу, функционисање и одржавање постројења;
- да су направљени унутрашњи планови интервенција који пружају информације за доношење спољног плана.

Извјештај мора садржавати довољно информација да би надлежно одјељење приликом израде просторних планова било у могућности да одреди локације за нове дјелатности у близини постојећих постројења. Извјештај садржи измијењену листу опасних супстанци присутних у датом постројењу.

Надлежно одјељење Владе Брчко дистрикта у сарадњи с међуентитетским тијелом доноси акт којим прописује начин израде и садржај извјештаја о безбједносном стању.

Одговорно лице врши ревизију извјештаја о безбједносном стању сваких пет година, а када је то потребно, извјештај се мијења и раније или на иницијативу одговорног лица или на захтјев надлежног органа из разлога што се чињенично стање измијенило или су се појавиле нове технологије у вези с питањима безбједности.

Извјештај о процјени опасности подноси се надлежном одјељењу.

За нова постројења заједно са захтјевом за издавање дозвола прописаних овим или другим законима, а за постојећа постројења у року од двије године од ступања на снагу овог закона, у случају да га је неопходно измијенити или измијенити периодични извјештај без одлагања.

Извјештај о процјени опасности мора бити доступан јавности.

Промјене на постројењу

Члан 75

У случају промјена на постројењу или количини опасних супстанци које могу бити узрок већих несрећа, одговорно лице мора, уколико је неопходно, да промијени политику спречавања несрећа већих размјера или извјештај о стању безбједности.

Информација о процјени опасности

Члан 76

Одговорно лице је дужно да достави информације о мјерама процјене опасности лицима на које несрећа већих размјера узрокована кваром на постројењу може имати утицаја, као и о адекватном понашању у случају несреће. Ове информације ће се разматрати сваке треће године или уколико је то неопходно, поновљене и измијењене најмање сваке пете године. Информације морају бити доступне јавности.

Обавезе надлежног одјељења за заштиту животне средине

Члан 77

На основу обавјештења која се подносе, одјељење надлежно за заштиту животне средине дужно је да води евиденцију и врши измјене у регистру постројења, као и да води регистар несрећа већих размјера које су пријављене.

Надлежно одјељење из става 1 овог члана ће забранити употребу или пуштање у погон постројења или дијелова постројења уколико постоје озбиљни недостаци код мјера које одговорно лице предузима за спречавање или ублажавање несрећа или уколико одговорно лице није доставило обавјештење, извјештај о стању безбједности или неку другу тражену информацију у наведеном року.

Члан 78

На основу извјештаја о процјени опасности, одјељење надлежно за заштиту животне средине дужно је да идентификује постројења или групе постројења код којих вјероватноћа или могућност појаве посљедица проузрокованих несрећом већих размјера може бити повећана због близине локације или близине таквих постројења као и да изврши идентификацију супстанци.

Кад се таква постројења идентификују, одјељење надлежно за заштиту животне средине мора обезбиједити размјену информација које ће омогућити одговорним лицима таквих постројења да узму у обзир природу и укупни ризик настао због појаве несрећа, управљања системом безбједности, припремања извјештаја о процјени опасности и унутрашњих планова интервенција у ванредним ситуацијама.

Правна и физичка лица оваквих постројења која су утврђена ставом 1 овог члана морају радити на информисању јавности и достављању информација надлежном органу ради припреме спољних планова интервенције.

Унутрашњи и спољашњи планови интервенције

Члан 79

Правно лице је дужно да изради и припреми унутрашњи план интервенције који садржи мјере које ће се предузети у постројењу у случају несрећа већих размјера и доставити га надлежном органу за управљање у ванредним ситуацијама, ради израде спољашњих планова интервенције за мјере које ће се предузети изван постројења.

Сврха израде планова интервенције је:

- да контролишу несреће тако да се њихове посљедице сведу на најмању могућу мјеру и да се ограничи штетан утицај на људе, животну средину и имовину;
- да се примјењују мјере које су неопходне за заштиту човјека и животне средине од утицаја несрећа већих размјера;
- да се пренесу неопходне информације јавности и надлежним службама и органима који се налазе у датом подручју;
- да се омогуће рестаурација и чишћење животне средине након несрећа већих размјера.

Унутрашњи и спољашњи планови интервенција морају бити примијењени без одлагања у случају несрећа већих размјера или у случају да се појаве неконтролисане незгоде које би могле да доведу до веће несреће.

Одговорно лице или надлежно одјељење је дужно да у периоду од три године провјери, уколико је неопходно, измијени унутрашњи, односно спољашњи план интервенције узимајући у обзир промјене до којих је дошло у раду постројења или у плановима интервенције, или у новим технолошким сазнањима.

Планови просторног уређења

Члан 80

Код израде и доношења планова просторног уређења морају се узети у обзир циљеви спречавања несрећа већих размјера и ограничавање њихових посљедица, а посебно код одређивања простора намијењеног за нова постројења и промјене које ће настати на постојећим постројењима и нове грађевине (саобраћајнице, јавна мјеста) у близини стамбених насеља.

Мора се водити рачуна о удаљеностима између постројења из става 1 овог члана и стамбених насеља, јавних мјеста и подручја посебне природне осјетљивости за којима постоји посебан интерес.

Да се не би повећао ризик по људе или животну средину, власник постојећег постројења и надлежни орган морају водити рачуна о потреби примјене додатних техничких мјера заштите.

XI. УТВРЂИВАЊЕ УСЛОВА ЗА ПОСТРОЈЕЊА И СТАНДАРДА ЗА КВАЛИТЕТ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Прописи/подзаконски акти

Члан 81

Vlada, na prijedlog šefa odjeljenja nadležnog za zaštitu životne sredine donosi slijedeće podzakonske akte kojima propisuje:

- posebne uslove koji se tiču dokumenata koji se podnose tokom postupka izdavanja ekološke dozvole;
- uslove koje mora ispunjavati ovlaštena institucija za pripremu dokumentacije koja je propisana ovim zakonom;
- dodatne odredbe za sprečavanje nesreća većih razmjera.

Šef odjeljenja nadležnog za zaštitu životne sredine donosi slijedeće podzakonske akte kojima propisuje:

- pravila za vođenje postupka izdavanja ekoloških dozvola;
- uslove u vezi s izdavanjem ekoloških dozvola za posebne vrste postrojenja, a posebno u vezi s najboljim raspoloživim tehnologijama i граничним vrijednostima emisija i tehničkim mjerama u skladu s pravilima za uspostavljanje standarda;
- standarde kvaliteta životne sredine.

Прописи из става 1 овог члана доносе се на основу препорука међуентитетског тијела за заштиту животне средине и стандарда које утврђује завод за стандардизацију.

Стандарди за постројења

Члан 82

Шеф одјелjenja надлежног за заштиту животне средине утврђује подзаконским актом стандарде за врсте постројења или дјелатности у складу с најбољим расположивим технологијама и савременим научним достигнућима како би се утицаји постројења на животну средину спријечили или свели на најмању могућу мјеру, што се постиже:

- успостављањем граничних вриједности емисија за загађујуће материје;
- одређивањем технолошких и оперативних услова за постројења;
- постављањем услова за мјерења, мониторинг и подношење извјештаја.

Стандарди се примјењују и на постојећа постројења. Подзаконским актима из става 1 овог члана прописује се временски рок за прилагођавање и опремање постојећих постројења, узимајући у обзир потенцијал загађивања и технологије којима располаже постојеће постројење.

Шеф надлежан за заштиту животне средине у припреми предлога подзаконског акта из става 1 овог члана, узима у обзир постојеће међународне стандарде, и публикације Европске уније, упоредне стандарде других земаља и научне публикације.

XII. НАДЗОР

Управни надзор

Члан 83

Управни надзор над примјеном одредаба овог закона и прописа донесених на основу њега врши одјељење надлежно за заштиту животне средине.

Инспекцијски надзор

Члан 84

Инспекцијски надзор над спровођењем одредаба овог закона и других прописа донесених на основу њега врши инспектор за заштиту животне средине у оквиру својих надлежности.

Инспектор за заштиту животне средине у вршењу инспекцијског надзора користи одредбе утврђене Законом о управном поступку и овим законом.

Члан 85

За инспектора заштите животне средине може бити постављено лице са завршеном високом стручном спремом одговарајућег смјера, при чему предност имају лица завршених техничких или природних наука.

Члан 86

Инспектори заштите животне средине имају право на несметан приступ свим просторијама, радним подручјима и постројењима ради спровођења контроле на лицу мјеста. Инспектори могу контролисати све документе, уређаје и материјале који се налазе у погону и постројењима, узимати узорке и спроводити мјерења, односно вршити контролу на свим мјестима гдје постоји могућност угрожавања животне средине.

Правно лице чији рад подлијеже надзору дужно је да омогући спровођење инспекцијског надзора, да да на увид потребну документацију и пружи све потребне податке и обавјештења.

О извршеном надзору, утврђеном стању и предузетим, односно извршеним мјерењима инспектор је дужан да сачини записник.

Ако инспектор утврди да је повријеђен закон или други пропис, рјешењем ће наредити мјере и рок за њихово отклањање, а ако се сматра да је повредом учињено кривично дјело или прекршај, инспектор ће поднијети пријаву надлежном органу.

Примјерак записника се доставља правном лицу код којег је извршен инспекцијски надзор у року од 15 дана.

Члан 87

Уколико је инспектор приликом вршења инспекцијских надзора утврдио неправилности којима је повријеђен закон или други пропис донесен на основу овог закона, дужан је да донесе рјешење којим ће се наложити отклањање недостатака у одређеном року.

Уколико утврђене неправилности нису отклоњене у датом року, инспектор ће донијети рјешење о забрани рада постројења, односно правног лица које обавља дјелатност.

На рјешење инспектора може се уложити жалба Апелационој комисији Владе Брчко дистрикта али она не одлаже извршење рјешења.

Члан 88

Надлежно одјељење је дужно да успостави инспекцијски надзор и стални систем контроле за постројења и погоне који користе опасне материје, укључујући и складиштење опасних материја ради контроле управљања безбједносним системом и спровођења плана спречавања несрећа великих размјера.

Надлежни орган мора израдити програм контроле по којем ће се предвидјети најмање један преглед годишње за постројење у којем су присутне опасне материје, утврђене прописима.

Уколико постројење мора да прође поступак процјене утицаја на животну средину, контрола коју воде органи за процјену утицаја ће бити усклађена с поменутом контролом.

XIII. СИСТЕМ ЕКО-ОЗНАЧАВАЊА И УПРАВЉАЊА ЖИВОТНОМ СРЕДИНОМ

Члан 89

Систем додјеле еко-ознака се успоставља ради подстицања израде, производње, маркетинга, као и употребе производа са смањеним утицајем на животну средину у току укупног периода трајања тог производа, као и ради боље информисаности потрошача о утицају производа на животну средину. Еко-ознака се додјељује за производе и услуге.

Еко-ознака је амблем који се утврђује посебним прописима.

Утицаји на животну средину се утврђују на основу испитивања и међусобног дјеловања производа и животне средине, укључујући коришћење енергије и природних ресурса, у односу на укупан животни циклус производа.

Систем додјеле мора бити у складу с постојећим новонасталим здравственим, безбједносним и еколошким захтјевима.

Подзаконским актом донесеним на основу овог закона, Влада на предлог шефа одјељења надлежног за заштиту животне средине прописује систем додјеле ознака, на начин који омогућава добровољно учешће правних и физичких лица, чији производи и услуге задовољавају захтјеве овог система.

Члан 90

Еко-ознака се може донијети за производе који су у складу са еколошким условима и критеријумом еко-ознака који се успоставља према групи производа.

Под групом производа подразумијева се било која врста производа или услуга који имају сличне сврхе и који се као такви изједначавају у смислу употребе и запажања од стране потрошача.

Да би била увршћена у ову врсту означавања, група производа мора испуњавати следеће услове:

- да је заступљена у знатној мјери у продаји и промету на тржишту;
- да у току једне или више фаза укупног животног циклуса производа има важан утицај на животну средину на глобалном или регионалном плану;
- да представља велику могућност утицаја на животну средину у смислу побољшања животне средине путем избора потрошача и даје подстицај произвођачима, или онима који пружају услуге да изнађу конкурентне предности, нудећи производе који одговарају систему еко-ознака;

Еко-ознаке се не могу стављати на супстанце, или на препарате, који су означени као високо токсични и опасни по животну средину, или који су канцерогени, токсични за репродукцију, или су мутагени, као ни на производе који се израђују у процесима за које постоји вјероватноћа да су изразито опасни по човјека или животну средину, или да њихова уобичајна примјена може бити опасна за потрошача.

Посебним прописима уредиће се додјела еко-ознака за храну, пиће, фармацеутске или медицинске уређаје.

Члан 91

Подзаконским актима ће се утврдити надлежни орган који врши управљање системом еко-ознака, од избора група производа и њиховог еколошког критеријума, до додјеле еко-ознака и закључивања уговора који се односи на услове за употребу ознаке.

Избор група производа и еколошки критеријуми тих група утврђују се након консултација с представницима заинтересованих група из области индустрије, трговине, потрошачких организација, организација за питање заштите животне средине. Заинтересоване групе саме бирају своје представнике зависно од групе производа о којима се ради.

Правила поступака утврђују се подзаконским актом.

Члан 92

Еко-ознака се додјељује на основу захтјева које подносе произвођач, увозник, снабдјевач услугама и трговац.

Одлуку о додјели ознака доноси надлежни орган који прима захтјев након што се провјери да ли су испоштовани захтјеви еколошких критеријума за те групе производа.

Одлука се доноси на период од три године.

Надлежни орган закључује уговор с подносиоцем захтјева за еко-ознаку којим су утврђени услови за коришћење ознаке. Овај уговор садржи и одредбе које се односе на повлачење овлашћења за коришћење ознаке.

Подзаконским актом из става 1 члана 91 одређују се трошкови поступка додјеле и таксе за коришћење ознака коју плаћа подносилац захтјева за додјелу еко-ознаке.

Еко-ознака се не може користити, нити се може позивати на еко-ознаку при рекламирању, све док се не изврши додјела ознаке, а након додјеле може се користити само за ону врсту производа за коју је додијељена.

Члан 93

Систем управљања животном средином обухвата организациону структуру, обавезе, поступке и ресурсе било које организације за утврђивање и спровођење системских мјера за заштиту животне средине.

Главни циљеви овог система су да се изврши процјена и унапређивање дјелатности у оквиру заштите животне средине, те пружања одговарајућих информација јавности, као и да се настави са сталним и непрекидним унапређивањем операционих дјелатности у оквиру заштите животне средине.

Основни елементи овог система су сљедећи:

- успостављање и спровођење системских мјера за заштиту животне средине, програма и система управљања од стране организација;
- систематичне, објективне и периодичне процјене дјеловања таквих елемената и
- прикупљање информација о унапређивању у области заштите животне средине.

Члан 94

Подзаконским актом уређују се систем за управљање и контролу животне средине као и услови учешћа у том систему и поступак за евидентирање у регистру.

Организације које испуњавају услове за укључивање у такав систем морају се регистровати као јединице које могу учествовати у систему. Надлежни орган прописан актом из става 1 овог члана врши регистрацију дате организације/предузећа на основу еколошке изјаве, прописане истим актом.

Да би се могла регистровати у овом систему, организација/предузеће мора испунити сљедеће услове:

- усвојити системске мјере за заштиту животне средине које осим што морају бити у складу са одређеним законским захтјевима који се односе на питања животне средине, морају обухватити обавезе чији је циљ оправдано стално унапређивање у области животне средине, у смислу смањивања штетног утицаја на животну средину до нивоа који одговара економски изводљивој примјени одговарајућих најбољих расположивих технологија;
- вршити еколошке прегледе;

- увести програм за заштиту животне средине и систем управљања животном средином примјењив за све активности на том мјесту. Програм заштите животне средине има за циљ остваривање обавеза садржаних у системским мјерама заштите и побољшања животне средине, и унапређивања рада на том плану;
- спроводити контролу и доприносити контроли у погледу заштите животне средине;
- успоставити циљеве на највишем нивоу одговарајућег система управљања који су усмјерени на стално унапређивање рада у области заштите животне средине, у смислу одређивања контроле, и ревидирати програме за заштиту животне средине како би се омогућило остваривање циљева на том мјесту;
- припремити еколошку изјаву, која се објављује јавно;
- прослиједити еколошку изјаву надлежном органу.

XIV. ДОБРОВОЉНИ СПОРАЗУМИ

Члан 95

Лица која заступају одређене интересе група могућих загађивача или појединих загађивача могу закључити споразуме с надлежним органима ради задовољавања еколошких захтјева на еколошки прихватљив и економски ефикасан начин.

Подзаконским актима биће прописани услови и поступак за добровољни споразум и у складу са условима утврђеним овим законима.

Члан 96

Код закључивања добровољног споразума морају се узети у обзир сљедеће смјернице и услови:

- успостављање процеса консултација, у којем би све заинтересоване групације - све релевантне пословне асоцијације или предузећа, удружења за заштиту животне средине, локални и други органи могли дати своје сугестије о нацрту споразума;
- уговор је обавезујући за обје стране и предвиђа јасан оквир; то може обухватити и санкције које су примјенљиве у случају непоштовања уговора;
- циљеви уговора изражавају се бројчаним износима;
- успостављање циља и одређивање рока приступа споразуму;
- дефинисање споразума на начин на који се одвија мониторинг;
- објављивање споразума у «Службеном гласнику Брчко дистрикта».

XV. ФИНАНСИРАЊЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЕКОНОМСКИ ИНСТРУМЕНТИ

Буџет Брчко дистрикта

Члан 97

У буџету Брчко дистрикта обезбјеђују се средства за:

- подршку у остваривању задатака који произлазе из обавеза и одговорности према међународној заједници из области заштите животне средине;

- сузбијање штете по животну средину, у случају када се не може примијенити одговорност за изазивање штете одређеном лицу;
- трошкове спречавања или отклањања штете по животну средину која захтијева непосредну интервенцију;
- подршку мјерама у циљу заштите животне средине, нарочито у области развоја и функционисања информативног система, контроле од стране јавне управе, образовања и ширења информација, истраживања и активности јавности које се односе на заштиту животне средине.

Фонд за заштиту животне средине

Члан 98

Фонд за заштиту животне средине (у даљем тексту: Фонд) оснива се законом с циљем прикупљања и дистрибуције финансијских средстава за заштиту животне средине на подручју Брчко дистрикта, а користиће се нарочито за сљедеће намјене:

- подршку у остваривању задатака који произлазе из обавеза и одговорности према међународној заједници из области животне средине;
- сузбијање штете по животну средину у случају када се не може примијенити одговорност за извршавање штете одређеном лицу;
- трошкове спречавања или отклањања штете по животну средину која захтијева непосредну интервенцију;
- подршку мјерама у циљу заштите животне средине, нарочито у области развоја и финансирања информативног система, образовања и ширења информација, истраживања и активности јавности које се односе на заштиту животне средине;
- унапређивање развоја економске структуре која је повољна за животну средину;
- очување заштићених природних подручја;
- унапређивање еколошке свијести јавности и истраживање животне средине.

XVI. ГРАЂАНСКА ОДГОВОРНОСТ ЗА ШТЕТУ НАНЕСЕНУ ЖИВотној СРЕДИНИ

Члан 99

Ради спречавања наношења штете животној средини и обезбјеђивања адекватне накнаде, овим законом се утврђују: одговорност за дјелатности опасне за животну средину, санација штете нанесене животној средини, терет доказивања, приступ информацијама о одговорним лицима, правила за давање права невладиним организацијама и дужност одговорних лица да надокнаде штету.

Одјељење у чијој је надлежности заштита животне средине израдиће подзаконски акт којим ће регулисати циљеве, организацију и дјелатност еко-надзора.

Одговорност у односу на дјелатности

Члан 100

Правно лице, које се бави дјелатношћу опасном по животну средину, одговорно је за штету нанесену том дјелатношћу људима, имовини и животnoj средини.

Дјелатности опасне по животну средину су оне дјелатности које представљају значајан ризик за људе, имовину или животну средину. Дјелатности опасне по животну средину су:

- управљање локацијама које су опасне за животну средину,
- ослобађање генетички модификованих организама и
- ослобађање микроорганизама.

Под опасним локацијама се подразумевају: рудници, налазишта нафте или рафинерије, постројења за снабдијевање плинoм и таљење, термоелектране, коксне пећи, производња и обрада метала и минерала, хемијска постројења, постројења за производњу папира, бране и гасоводи или нафтоводи.

“Генетички модификовани организми” су било које биолошке јединке способне за репродукцију или преношење генетичког материјала.

“Микроорганизми” су микробиолошке јединке, ћелијске или бесћелијске, способне за репликацију или преношење генетичког материјала.

Уколико више лица на истој локацији обавља опасну дјелатност, онда сnose заједничку одговорност за штете.

Изузеци од одговорности

Члан 101

Правно лице се ослобађа одговорности за штету проузроковану:

- ратом или неком посебном природном појавом,
- од стране трећег лица чија је намјера била наношење штете или
- због посебних наредаба и мјера надлежног одјељења, које су директно проузроковале штету.

Одговорност је искључена и уколико правно лице докаже да је примијенило одговарајуће мјере заштите које су околности захтијевале, како би спријечило или ублажило штету.

Претпоставке узрочности

Члан 102

Уколико је дјелатност опасна по животну средину због специфичних околности случаја и може проузроковати штету, претпоставља се да је штета настала том дјелатношћу.

Дјелатност која проузрокује штету процјењује се на основу начина рада, коришћених постројења, врсте и концентрације материја које се употребљавају или настају том дјелатношћу, генетички модификованих организама, метеоролошких услова као и времена и мјеста настанка штете.

Претпоставке се одбацују уколико одговорно лице докаже да није проузроковало штету или уколико докаже да је вјероватније да је штета проузрокована вршењем неке друге дјелатности.

Право на информисање

Члан 103

Свако ко тврди да је претрпио штету због неке дјелатности опасне по животну средину, може да захтијева податке о околностима ради доказивања да је та дјелатност проузроковала штету.

Правно лице, против којег је поднесена тужба за накнаду штете, има право на информације од другог правног лица.

Финансијске гаранције

Члан 104

Правно лице, које обавља дјелатност опасну по животну средину, дужно је путем осигурања или на други начин да обезбиједи средства за накнаду евентуалне штете.

Штета нанесена животној средини

Члан 105

Уколико је опасна дјелатност проузроковала штету животној средини, правно лице треба да надокнади трошкове процјене штете и трошкове мјера за враћање у првобитно стање.

Захтјев за накнаду штете обухвата и трошкове мјера за спречавање или ублажавање штете нанесене животној средини као и висину накнаде за штету лицима и имовини који су погођени тим дјелатностима.

Накнада за изазвану штету

Члан 106

Уколико штета нанесена животној средини не може да се санира одговарајућим мјерама тада је лице које је проузроковало штету одговорно за накнаду у висини уништеног добра.

Висина накнаде треба да буде приближна економској и еколошкој вриједности уништеног добра из животне средине. Уколико се та вриједност не може утврдити уобичајеним поступцима, тада суд треба да одреди висину штете.

Уколико је правно лице проузроковало штету ненамјерно или случајно или уколико би га исплата потпуне штете довела у оскудицу, суд може да смањи износ накнаде на разуман ниво.

Брчко дистрикт је дужан да изврши накнаду штете уколико нема других лица одговорних за насталу штету.

Члан 107

За сва питања о одговорности за штету насталу у животној средини која нису прописана овим законом, примјењиваће се одредбе Закона о облигационим односима.

XVI. МЕЂУЕНТИТЕТСКА САРАДЊА И МЕЂУЕНТИТЕТСКИ ОДНОСИ

Међуентитетски споразум

Члан 108

Влада Брчко дистрикта успоставља сарадњу и координацију с Републиком Српском и Федерацијом Босне и Херцеговине у оквирима заједничких циљева и интереса заштите животне средине оснивањем међуентитетског тијела за заштиту животне средине.

Међуентитетско тијело за заштиту животне средине оснива се одлукама Владе, Владе Републике Српске и Владе Федерације Босне и Херцеговине.

Члан 109

Међуентитетско тијело за заштиту животне средине бави се питањима из области животне средине која захтијевају усаглашен приступ Брчко дистрикта БиХ и ентитета, као и другим питањима која су од Брчко дистрикта БиХ и ентитета пренесена на међуентитетска тијела за заштиту животне средине Брчко дистрикта БиХ и ентитета, овим законом и другим прописима, а нарочито питањима:

- међународних споразума и програма из области животне средине;
- сарадње с међународним организацијама и другим земљама;
- координације имплементације и доношења закона и других прописа;
- координације мониторинга спровођења стандарда и процедура за животну средину;
- давања препорука за успостављање усаглашених стандарда квалитета животне средине на нивоу Брчко дистрикта БиХ и ентитета;
- координације Брчко дистрикта БиХ, ентитетских акционих планова и других програма и планова из области животне средине;
- координације мониторинга и система за информисање и
- прикупљања и размјене информација.

Међуентитетско тијело за заштиту животне средине пружа стручну помоћ надлежном одјељењу владе Брчко дистрикта и надлежним ентитетским министарствима.

Међуентитетско тијело за заштиту животне средине је дужно да обезбиједи да интереси Брчко дистрикта БиХ и оба ентитета буду узети у обзир при планирању

пројеката, нарочито када су у питању различите врсте коришћења животне средине које су у колизији у подручјима која пресијецају међуентитетске линије разграничења.

Међуентитетски програм заштите животне средине

Члан 110

Међуентитетско тијело за заштиту животне средине доноси међуентитетски програм заштите животне средине.

Међуентитетски програм заштите животне средине обухвата питања која захтијевају усаглашен приступ Брчко дистрикта БиХ и ентитета, посвећујући посебну пажњу сарадњи на међународном нивоу и међународним обавезама.

Заједничка радна група формира се у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона. Радна група је дужна да припреми нацрт међуентитетског програма заштите животне средине у року од шест мјесеци од дана формирања.

Нацрт међуентитетског програма заштите животне средине доставља се Савјетодавном вијећу и владама Брчко дистрикта и ентитета ради давања мишљења у року од 30 дана од дана достављања.

Након обављених консултација, заједничка група израђује коначан нацрт међуентитетског програма и доставља га међуентитетском тијелу за животну средину.

Међуентитетски програм заштите животне средине објављује се у "Службеном гласнику Брчко дистрикта БиХ".

Међународна сарадња

Члан 111

Брчко дистрикт и ентитети, уз посредовање међуентитетског тијела за животну средину учествују у међународној сарадњи у области заштите животне средине.

XVIII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 112

Новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај свако правно лице које:

- прекрши услове из члана 64 става 1;
- изводи или руководи радом постројења или обнове дјелатности без еколошке дозволе или супротно еколошкој дозволи;
- не испуњава услове утврђене еколошком дозволом, односно услове прописане важећим прописима из области екологије;
- не подноси надлежном одјељењу информације и податке прописане овим законом и подзаконским актима донесеним на основу њега;

- не изради план превентивних мјера за спречавање несрећа већих размјера и не предузме превентивне мјере;
- не изради унутрашњи план интервенције и не достави га органу из члана 79 става 1.

Новчаном казном у износу од 500 до 2.000 КМ за прекршај из става 1 овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу.

XIX. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 113

Обавезује се шеф одјељења надлежног за заштиту животне средине и Влада да у року од двије године од дана ступања на снагу овог закона донесе подзаконске акте наведене у овом закону.

Члан 114

Закон о заштити животне средине ступио је на снагу 29. јула 2004. године, а његове измјене и допуне 30. децембра 2004. године, 17. јула 2007. године и 4. априла 2009. године.